



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentarii Tres in Universam Aristotelis Philosophiam

Commentarius Secundus In Octo Libros Physicorum Aristotelis

Crespin, François

Bruxellæ, 1652

VI. Quænam formæ consequerentur subjectum replicatum, sive adductum
ad 2^{um} locum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95369)

optimè intelligitur 2^{am} adductionem esse ad rem non ut alibi existentem, non secus ac reproductionem, quia rem secundum se afficiunt. Hinc

LXXVIII. Colliges, in nostra sententia Deum posse Petrum Gandavi existentem transferre, seu sistere in instanti Romam, sic ut non transeat per spatium medium; quia adductio ad 2^{um} locum terminatur ad rem secundum se, ut statim dixi; potest autem 2^a adductio esse in instanti, non secus ac 1^a adductio aut 1^a rei productio; hæc autem mihi videntur difficilia in sententia aliorum citatorum, quod tamen ex eorum sententia sequitur: unde multò mihi sit probabilior nostra sententia, videlicet, quòd ubi non possit se habere ad rem per modum formæ posterius naturâ informantis, sed solum per modum actionis prius naturâ rem moventis, eo modo quo actio productiva rei.

DUBIUM VI.

Quanam forma consequerentur subjectum replicatum, sive adductum ad 2^{um} locum.

ANte Resolutionem LXXIX. Suppono simul cum subjecto semper replicari productionem ipsius subjecti; quia replicatio, sive adductio subjecti, indivisibiliter afficit subjectum & productionem subjecti; nam res & fieri rei, sive res & productio eius, se indivisibiliter concomitantur. Hoc supposito, sit

RESOLUTIO I.

LXXX. **D**ico 1^o, formæ essentialiter affixæ loco non consequuntur, etiam per Deum, corpus replicatum.

LXXXI. Probatur, quia cum supponatur esse essentialiter affixæ loco, non magis per Deum possunt aliò transferri, quàm earum essentia mutari, ergo, &c. idem dic de formis dependentibus à loco, ut sunt actiones quinque sensuum, visio, auditio, &c. spectatâ potentiâ Dei ordinariâ; illæ enim habent sphaeram naturalem, intra quam necessariò debet esse ipsarum objectum, ut experimur omnes.

RESOLUTIO II.

LXXXII. **D**ico 2^o, omnes aliæ formæ, tam substantiales, quàm accidentales, &c. contra, possunt supernaturaliter consequi subjectum replicatum.

LXXXIII. Probatur; quia illæ formæ non sunt minùs capaces duorum ubi supernaturaliter, quàm ipsum subjectum, ergo, &c.

RESOLUTIO III.

LXXXIV. **D**ico 3^o, omnes aliæ formæ, etiam strictè connaturales, ut calor respectu ignis, frigus respectu aquæ, naturaliter non comitarentur corpus replicatum, neque id congruum videtur.

LXXXV. Probatur, quia subjectum replicatum, ut subjectum naturale informationis illarum formarum, extendi non potest ad ubi replicationis, sed ad naturale tantum, ut patet; atqui illæ formæ sunt in loco per hoc, quòd subjectum ut subjectum

naturale informationis respiciant, ut constat ex Dubio 2^o, ergo, &c. Probatur major 1^o, quia ubi replicationis est supernaturale, ac proinde facit subjectum informationis supernaturale, saltem ex parte conditionis: 2^o, quia aliqui non posset Deus naturaliter formas à loco absolutas non connaturales, sive contrarias connaturalibus, sive non contrarias, replicato subjecto in centum locis distinctissimis, non replicare in omnibus illis, quòd merito putabitur obesse Dei absolutæ potentia, &c. contra exigentiam, tum subjecti, tum formarum non connaturalium, vel connaturalibus contrariarum, ergo, &c.

LXXXVI. Confirmatur 1^o, quia causa naturalis calefaciens Romæ subjectum hic & Romæ existens, etiam hic subjectum calefaceret, &c. sic de aliis, quòd videtur absurdum; quia sic non haberet sphaeram activitatis (quòd si verum est, sive absolute, sive per accidens, & ex suppositione quòd subjectum sit in diversis locis, fiat) sacerdos sanguinem Christi Romæ suo halitu calefaciens, hic etiam illum calefaceret, contra omnem experientiam; ergo omnes formæ, &c. naturaliter non comitentur, neque id congruum foret, quantum experientia ista docet: quòd autem in Eucharistia ponantur anima & Christi divinitas per concomitantiam, ut docet Trident. sess. 13. cap. 3. non est, quia congruum videtur ut omnes prope modum affectiones rei (ut docet P. Comptonus Physic. Disp. Sect. 7.) & accidentia, sive naturalia, sive supernaturalia, ponantur in loco, quòd res transfertur, simul cum re illa, cujus sunt affectiones, quia jam sunt facta illius, & illa quasi possidet, & per unionem jus ad illa acquisivit. Ita ille; nam inde sequeretur calorem halitus ab isto sacerdote Romæ causatum debere ex congruo hic esse, cujus oppositum experimur: sed quia *ly meum* & *meus* in forma Eucharistia denotat corpus & Sanguinem Christi reipsa esse unita animæ, divinitati, &c. in Eucharistia prout extra; sic nempe ut formæ corporis v. g. sit hic sensus Catholicus, *Corpus meum*, quod præcise *verborum in Eucharistia ponitur*, est reipsa in Eucharistia per concomitantiam unitum animæ & divinitati, prout est extra illis unitum: ubi an *ly sicut*, sic concomitantiam, & non potius Christi gratuitum erga creaturas suas affectum, significet, non probabit; quia imprimis Christus nihil contra congruentiam ex natura rei fecisset, si pro forma corporis hanc statuisset, hoc est *corpus meum*, ut ab anima & divinitate separatum: deinde sicut existentia illa supernaturalis corporis Christi in altero loco, quàm naturali, est supra naturam rei, & non contra; ita separatio accidentium, etiam connaturalium, à corpore Christi prout in altero loco, quàm naturali existente, esset supra naturam rei; & non contra, ergo, &c.

LXXXVII. Confirmatur 2^o solutione objectionum.

LXXXVIII. Obicies 1^o, essentia nusquam potest naturaliter esse sine suis proprietatibus; ergo si replicetur, exigit secum replicari suas proprietates; ergo si Deus subjectum ponat supernaturaliter in duobus locis, non potest sine miraculo non ponere etiam proprietates in duobus locis.

LXXXIX. Confirmatur ex Conc. Trid. dicente, Corpus & animam sub utraque specie poni ob naturalem concomitantiam; ergo si Deus subjectum ponat supernaturaliter in duobus locis, non potest sine miraculo non ponere etiam proprietates in duobus locis.

xc. Respondeo distinguendo antecedens, essentia

cia nusquam, id est in nullo loco naturali, potest naturaliter esse sine suis proprietatibus, concedo antecedens; nusquam, id est in nullo loco, siue supernaturali, siue naturali, potest naturaliter esse sine suis proprietatibus, nego antecedens; nam si non exigat esse in loco supernaturali, uti revera non exigit, multò minùs exigit esse instructa proprietatibus in loco supernaturali; quia etiam esse in duobus locis est supra naturam ipsarum proprietatum, & haberi non potest sine altero ubi proprietatum supernaturali; exigentia autem naturalis non magis potest esse ad aliquid supernaturale, etiam per accidens & ex supposito, quàm esse possit supernaturalis per accidens & ex supposito. Ad Confirmationem

xcv. Respondeo admittendo verba Tridentini; nihil enim hic Tridentinum habet contra nos, quia supponit sub specie panis corpus poni, eo modo, quo se habebat, cum Christus dixit *hoc est corpus meum*; & sub specie vini poni sanguinem, eo modo, quo se habebat cum Christus dixit *hic est calix sanguinis mei*; &c. corpus verò tunc habebat naturalem concomitantiam animæ, & sanguis naturalem concomitantiam corporis & animæ, unde rectè ex illo supposito dicit ob naturalem concomitantiam corpus & animam poni sub utraque specie: in proposito verò supponi non potest in 2º loco Romæ v. g. subjectum poni eo modo, quo se habet Gandavi, quia idipsum est quod hic queritur; nec est ratio hoc hic supponendi, sicut est illud supponendi in Tridentino; quia procul dubio Christus dicens *hoc est corpus meum*, non loquebatur de suo corpore secundum statum separationis ab anima, aut alium, quem postea habiturum erat; nec in illo statu separationis ulla est naturalis concomitantia corporis & animæ, ut patet; unde malè Tridentinum diceret *corpus & animam sub utraque specie poni ob naturalem concomitantiam*.

xcvi. Adde, quòd si Tridentinum aliquid haberet contra nos, probaret etiam contra multos, ut Alensem 4. parte Quæst. 44. Okamum, Majorem, Averfam, Arriagam, &c. formas non connaturales debere subjectum replicatum naturaliter concomitari; quia habent etiam naturalem contingentem & naturaliter solubilem concomitantiam ad subjectum, sicut habet anima ad corpus, & corpus ac anima ad sanguinem.

xcvii. Obijcies 2º ex P. Poncio; ideo nequit corpus naturaliter moveri ab uno loco ad alium, absque eo quòd moveantur cum ipso omnia accidentia ipsius loco absoluta, quia sunt à loco absoluta & corpori tamquam subjecto Physicè unita; ergo si corpus poneretur in pluribus locis, deberent similiter illa cum illo poni in pluribus locis; quia sunt loco absoluta & corpori tamquam subjecto Physicè unita.

xcviii. Respondeo negando antecedens, videlicet, quòd id sit præcisè ob illam rationem; quòd enim naturaliter nequeat corpus moveri, quin illa moveantur, est, & quia sunt loco absoluta, & quia sunt illi tamquam subjecto Physicè unita, & præterea, quia naturaliter movetur corpus acquirendo terminum *ad quem* novum & deferendo terminum *à quo* antiquum, siue quia in motu remanet subjectum naturale informationis illorum, quale non remanet in motu superna-

turali, in quo retinet terminum *à quo* antiquum & acquirit terminum *ad quem* novum, siue in adductione ad diversa loca; accidentia verò non sunt in loco naturaliter, nisi per ubi, quod habet corpus ut subjectum naturale informationis illorum, ut supra probatum est: hinc ulterius patet, cur intellectio animæ, aut Angeli, sit ubicumque est anima, aut Angelus, tamquam in loco naturali.

xcv. Obijcies 3º, si præfatæ formæ, replicato subjecto, non replicarentur, subjectum esset sibi ipsi dissimile, hic videlicet calidum, Romæ non calidum; hic congelatum, Romæ non congelatum; sed hoc est contra exigentiam subjecti, ergo, &c.

xcvi. Respondeo negando minorem; contradictorium enim verum est, videlicet subjectum in duobus locis non exigere esse sibi simile; quia ad hoc ut exigat sibi esse simile in duobus locis, requiritur exigentia supernaturalis alterius ubi suarum qualitarum supernaturalis, quam non habet, sed naturalem tantum ad unicum.

xcvii. Deinde; hinc sequeretur hostiam hic conservatam, hòc ubi ubicatam, motam, sumptam, &c. debere etiam Romæ esse hòc ubi ubicatam, motam, sumptam, &c. alioqui esset sibi ipsi dissimilis contra exigentiam suam, contrarium tamen experientia docet: hinc patet nullius esse momenti rationem, quam Ruvius de loco Quæst. 8. adfert, & plures alii sequuntur, videlicet, subjectum non posse esse album in uno loco, & non album in alio, quia sunt contradictoria: nam sicut secundum ipsum non sunt contradictoria idem esse sibi dissimile diversis temporibus, heri v. g. album, hodie non album; ita nec sunt contradictoria idem esse sibi diversis in locis, hic v. g. album, Romæ non album; quia contradictoria sunt affirmatio & negatio ejusdem de eodem, eodem tempore & loco, nisi velis, cum hæreticis, sacrosanctum Eucharistiæ mysterium, de quo verificantur similia contradictoria, esse impossibile & chymæricum, sicut simultanea veritas contradictoriorum est impossibilis & chymærica; unde Petrus replicatus hic & Romæ, posset hic vivere, & Romæ mori, siue (ne disputes de nomine) & Romæ habere corpus & animam separata, post conjunctionem Romæ antea factam.

xcviii. Obijcies 4º, ex hac sententia sequitur posito subjecto hic & Romæ, quòd accidentia, quæ hinc essent in subjecto, penderent & non penderent ab hoc loco; sed hoc contradictoriè repugnat, ergo, &c. Probatur sequela majoris pro 1ª parte, videlicet quòd penderent, quia si Deus destrueret hoc ubi subjecti, & solum Romanum conservaret (quod naturaliter potest; cum subjectum non exigat nisi unum ubi) perirent omnia accidentia defectu subjecti hic existentis, ergo, &c. probatur sequela majoris pro 2ª parte, videlicet, quòd non penderent, quia cum moveantur localiter simul cum subjecto, possunt remanere naturaliter pereunte hoc ubi, siue hoc loco, ergo, &c.

xcix. Respondeo distinguendo sequelam majoris; penderent & non penderent eodem sensu, nego sequelam; diverso sensu, concedo sequelam; penderent enim ab hoc loco aut aliis naturalibus successivè comparabilibus, & non penderent ab hoc loco naturali tantum; quia, ut toties dictum est, illa accidentia sunt in loco per ubi

P 3 subjecti,

subjecti, tamquam subjecti naturalis informationis eorum, quale manet in motu locali.

D V B I V M VII.

Quarum formarum subjectum replicatum sit capax.

R E S O L U T I O.

C. Ico, subjectum replicatum, five per solam adductionem, five per solam reproductionem, five per reproductionem simul cum adductione, non potest simul recipere formas, quas non potest simul recipere non replicatum.

cr. Probat, quia oppositio & repugnantia istarum formarum non est penes ordinem ad locum unum, aut plura; sed per ordinem ad idem subjectum ex entitate sua illarum simul tempore habendarum incapax: atqui, nec sola adductio, nec adductio simul & reproducio tollit illam incapacitatem subjecti, magis quam entitatem ejusdem subjecti, cui identificatur, nec addit virtualitatem ab illa entitate realiter distinctam, & quæ ante non erat; alioqui, contra suppositum, non esset reproducio aut adductio ejusdem omnino rei, ergo, &c.

cii. Confirmatur, nec reproducio, nec ubi, illas formas recipit, sed subjectum secundum se; ergo subjectum secundum se incapax illarum formarum simul habendarum, non fit capax ratione reproductionis simul & adductionis ad alium locum.

ciii. Obijcies ex P. Compt. & aliis, Phys. Disp. 35. Sect. 5^a. res in diverso loco inadæquato existens, potest naturaliter recipere denominationes oppositas; ergo à fortiori existens in duplici loco adæquato ac discontinuo; consequentia patet: probatur antecedens, quia anima in corpore existens movetur in manu, dum interim frequenter non omnino movetur in pede; in manu dextra attollitur, & deprimitur in sinistra; actus intellectus est in anima in capite, non in manu, &c. ergo, &c.

civ. Respondeo distinguendo assumptum, res in diverso loco inadæquato existens, potest naturaliter recipere denominationes oppositas præcisè, quia est in diverso loco inadæquato, nego assumptum: quia est in diverso loco inadæquato, sic ut simul æqualeat multis habentibus esse simpliciter, concedo assumptum; sicut enim anima rationalis per se præcisè habet vires ad duo loca; ita posita in duobus locis per se præcisè habet vires ad ea, quæ contingunt in duobus locis, licet in uno contingere non possint: è contra verò, quia corpus in duobus locis existens, per se præcisè non habet vires ad duo loca, ita nec posita in duobus locis habet per se præcisè vires ad ea, quæ contingunt in duobus locis, quæ in uno contingere naturaliter non possunt. Hinc

cv. Colliges 1^o, quod si subjectum replicatum, de potentia absoluta in uno loco non possit aliquas formas habere, neque de eadem potentia posse illas habere in diversis locis, & si solum de potentia ordinaria non possit, & possit de absoluta, non poterit de ordinaria illas habere, & poterit de absoluta; hinc quia de potentia ordinaria non potest idem subjectum hic esse summè calidum & summè frigidum, si sit hic & Romæ replicatum, & hic aqua in ipsum agat, & ignis in ipsum Romæ, idem con-

tinget, quod contingeret, si ignis hic ab una parte, & aqua ab alia, agerent in idem subjectum hic existens, ad hoc determinata ex natura subjecti in quod agunt, quæ est eadem reproducta & adducta, ac non reproducta & non adducta.

cv. Nec dicas esse eandem etiam hodie & cras subjecti naturam, & tamen idem subjectum posse hodie calorem in summo, & cras frigus in summo recipere: disparitas enim est, quod duæ durationes non sint simul similitudine existentie: unde ratione illarum subjectum æqualeat multis habentibus esse simpliciter diversa; diversa verò loca sunt simul similitudine existentie: unde ratione illorum subjectum non potest æqualeare multis, nisi secundum quid, & quoad loca diversa: deinde quantum cognoscimus ex natura rei, alia est repugnantia subjecti in ordine ad duas durationes simul, alia in ordine ad duo loca simul; hæc enim solum est respectu potentie naturalis; illa autem etiam respectu potentie supernaturalis; unde à durationibus ad ubicationes nullum est argumentum.

cvi. Colliges 2^o, corpus centum librarum, quod hic ponderaret centum libras, & Romæ etiam centum, non ponderaturum ducentas: sed sicut foret idem hic & Romæ, ita hic & Romæ ponderaret easdem centum libras: sic similiter lignum pedale in spatiis A. B. C. D. per replicationem existens, non erit per replicationem quadrupedale, licet habiturum sit extensionem localem quatuor pedum; quia in illis locis futurum est idem lignum pedale.

D V B I V M VIII.

An Corpus replicatum possit moveri, & quomodo.

R E S O L U T I O.

cviii. **D** Ico, corpus replicatum posset supernaturaliter moveri, naturaliter non posset.

cix. Probat 1^a Pars, quia supernaturaliter corpus habere potest plura ubi, imò & ubique collocari, ergo, &c.

cx. Probat 2^a Pars 1^o, quia non exigeret moveri; nam alioqui exigeret ubi supernaturale, quod est falsum, etiam supposito, quod sit in duobus locis; nam sicut esse in duobus locis est supra exigentiam naturalem ipsius corporis replicati, ita supra suam exigentiam naturalem non exigeret in alterutro loco ubi supernaturale, adeoque nec moveri.

cx. Probat 2^a Pars 2^o, quia alioqui naturaliter poneret formam, seu alterum ubi, naturaliter incompatible in eodem subjecto cum alio, quod naturaliter repugnat. Hinc

cxii. Colliges 1^o, te quantumvis debilem sine difficultate sustentaturum corpus centum librarum supra utrumque humerum tuum replicatum; quia naturaliter non gravitaret, sicut naturaliter moveri non posset; sed quid si replicaretur in una bilance Gandavi & in alia Romæ, quantum ponderaret? nihil, quia, ut dixi, nihil gravitaret naturaliter.

cxiii. Colliges 2^o, hominem quantumvis fortissimum non posse naturaliter puerum in duobus locis replicatum lædere aut percutere; quia læsio dicit motum carnis ex læsione, cicatrice aut percussione, qui naturaliter esse non posset.

DISPV-